

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 17.10.2022
Sayı : 2370

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 14.10.2022

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih:	17 Ekim 2022	Esas No: 2/4668

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
17 Ekim 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
17 Ekim 2022
No: 1095569

GENEL GEREKÇE

Ölüm aylığı, sigortalının vefat etmesi durumunda geride kalan hak sahibi konumundaki eş ve çocuklara bağlanan aylıktır. Ölüm aylığının bağlanabilmesi için 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 32. maddesi ile belirlenen şartların gerçekleşmesi gerekmektedir. Sigortalı kişinin ölümü halinde, öncelikle ölüm aylığından yararlanma şartlarının gerçekleşip gerçekleştirilmediği araştırılır. Ölüm aylığından yararlanma şartlarının sağlandığı durumlarda kişilere ölüm aylığı bağlanabilmektedir.

Ölüm aylığında vefat eden sigortalının dul eşi hak sahibidir. Eşine aylık bağlanması için, ölüm tarihinde sigortalının eşi ile yasal evlilik bağı bulunması şarttır. Vefat eden sigortalının dul eşine ise %50 si oranında aylık bağlanmaktadır. Bu durum ise hakkaniyetten uzaktır. Şöyle ki;

Dünyada birçok devlet, gerek çalışma hayatında gerek ülkelerinde yıllarca çalışmış, emekli olmaya hak kazanmış kişilere yüksek refahla yaşama imkânı sunmaktadır. Ülkemizde aktif çalışan sigortalılarda asgari ücretle çalışan oranı oldukça yüksektir, milyonlarca vatandaşımızın aylık maaşı yoksulluk sınırının altındadır. Yine emekli olmuş yurttaşlarımıza sunulan yaşam kalitesi kuşkusuz ki birçok ülkenin emekli vatandaşlarına sunmuş olduğu yaşam kalitesinin çok altında kalmaktadır.

Ülkemizde son dönemlerde iktidar tarafından yanlış ve kötü yönetilen ekonomi politikaları nedeniyle vatandaşlarımız her geçen gün daha fazla gelir kaybına uğramaktadır. Türk Lirasındaki değer kaybına paralel olarak her türlü ihtiyaç kalemine zam yapılmıştır. Sabit gelirli dengeli ve sağlıklı beslenebilmekten dahi yoksun kalmaktadır. İşbu durum ise özellikle sigortalı olup da vefat eden eşin maaşının %50'lik kısmını almaya hak kazanan dul eşleri mağdur etmektedir. Sigortalı eşi vefat eden dul eşi bağlanacak olan ölüm aylığı oranının yükseltilmesi gerekmektedir.

Ülkemiz sosyal bir hukuk devletidir. Ülkemiz sosyal bir hukuk devletidir. Sosyal devlet anlayışına göre devlet, ekonomik ve sosyal yaşama müdahale etmesi yoluyla, toplumdaki sınıf çatışmalarını yumuşatarak, ulusal bütünleşmeyi sağlamayı hedeflemelidir. Dolayısıyla sosyal devlet anlayışı çerçevesinde öncelikli olarak toplumun güçsüz kesimlerine ve elbette herkese insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşam seviyesinin sağlanması gerekmektedir. Yine Anayasamızda sosyal güvenlik hakkının düzenlendiği 60. Maddesine göre herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri almakla ve teşkilatı kurmakla yükümlüdür. Dolayısıyla sigortalı olan kişilerin vefatından sonra dul eşe bağlanacak ölüm aylığı, ölen sigortalının aylığının tamamı olmalıdır.

İşbu kanun teklifimiz ile de 5510 sayılı Kanunda belirtilen şartları taşıyan, vefat eden sigortalının dul eşine bağlanacak olan ölüm aylığı, vefat eden sigortalının maaşının tamamı olarak belirlenerek sosyal devlet ilkesi anlayışının gereğinin yerine getirilmesi ve yurttaşlarımızın Anayasamızdan kaynaklanan sosyal güvenlik hakkının ihlal edilmesinin önlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Maddeyle 5510 sayılı Kanunda belirtilen şartları taşıyan, vefat eden sigortalının dul eşine bağlanacak olan ölüm aylığı, vefat eden sigortalının maaşının tamamı olarak belirlenerek sosyal devlet ilkesi anlayışının gereğinin yerine getirilmesi ve yurttaşlarımızın Anayasamızdan kaynaklanan sosyal güvenlik hakkının ihlal edilmesinin önlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ a) Dul eşine % 75'i; aylık bağlanmış çocuğu bulunmayan dul eşine ise bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentleri hariç bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaması veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olması halinde % 100'ü,”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

